

Številka: Up-223/17-24

Datum: 9. 7. 2018

PRITRDILNO LOČENO MNENJE SODNICE DR. ŠPELCE MEŽNAR K ODLOČBI ŠT. Up-223/17 Z DNE 21. 6. 2018

1. Odločitev sem podprla, ker soglašam z njenim temeljnim sporočilom: izvršilni postopek ni pošten (v smislu 22. člena Ustave oziroma 6. člena EKČP), če se sodišče, ko odloča o odlogu izvršbe, do dolžnikovih trditev, da je zoper upnika zaradi poskusa zlorabe (prav te) izvršbe vložena pravnomočna obtožnica, ne opredeli, ker jih šteje za neupoštevne.

2. Hkrati menim, da lahko naknadna oprostilna sodba, do katere je prišlo po sprejetju razveljavljenih sodnih odločb, bistveno vpliva na vsebinsko presojo sodišč (v ponovljenem postopku). Do tega se naša odločitev ne opredeljuje iz dveh razlogov: prvič, ker je vezana na okoliščine, kakršne so obstajale ob sprejetju razveljavljenih sodnih odločb (to je bil obstoj pravnomočne obtožnice, ne pa oprostilne sodbe), in drugič, ker se omejuje zgolj na očitke neobrazloženosti, vsebinske odločitve sodišč (zavrnitev predloga za odlog izvršbe) pa se ne dotika.

3. Ključno stališče odločbe je, da vzporedni tek kazenskega postopka na podlagi pravnomočne obtožnice, ki upnici očita poskus zlorabe izvršbe, predstavlja tako pomembno okoliščino, da se mora sodišče, ki odloča o odlogu izvršbe, o tem izreči. Če na istem sodišču hkrati tečeta izvršilni in kazenski postopek, v katerem je upnica pravnomočno obtožena poskusa zlorabe taiste izvršbe, ima namreč dolžnik pravico izvedeti, zakaj ni upravičen do odloga izvršbe.

4. V odločbi je na več mestih (v točkah 8, 9, 14 in 16 obrazložitve) kot odločilna okoliščina za to stališče poudarjena pravnomočnost obtožnice. Prav ta naj bi zaradi visokega dokaznega standarda (utemeljen sum, da je prišlo do poskusa zlorabe izvršbe) nagnila tehtnico proti pritožniku. Ko je postala obtožnica zoper upnico pravnomočna, je bila verjetnost, da je upnica poskusila zlorabiti izvršbo, večja od

verjetnosti, da tega ni storila.¹ V trenutku, ko sta svoji odločitvi sprejeli redni sodišči, je torej obstajala nadpolovična verjetnost (več kot 50 %), da je upnica konkretno izvršbo zlorabila. Sodišči v takšni situaciji nista ustavnoskladno utemeljili zavrnitve predloga za odlog "suspektne" izvršbe.

5. Vendar se je situacija po sprejetju razveljavljenih sodnih odločb bistveno spremenila. V trenutku, ko je svojo odločitev sprejelo Ustavno sodišče, je bila v kazenskem postopku na prvi stopnji upnica oproščena vseh obtožb.² Menim, da bo to za presojo sodišč v ponovljenem postopku lahko ključnega pomena. Po oprostilni sodbi na prvi stopnji namreč ne moremo več trditi, da obstaja (kakršnakoli) verjetnost, da je upnica poskusila zlorabiti izvršbo. Oprostilna sodba (čeprav nepravnomočna) na prvi stopnji "razveljavi" učinek nadpolovične verjetnosti, da je bilo storjeno kaznivo dejanje, ki izhaja iz pravnomočne obtožnice.

6. Odločba Ustavnega sodišča sodiščema nalaga zgolj, da se opredelita, ali in kako dejstvo, da je zoper upnico v teku kazenski postopek zaradi poskusa zlorabe izvršbe, vpliva na odlog izvršbe. Naša odločitev rednima sodišča ne preprečuje, da v ponovljenem postopku odločanja o odlogu izvršbe vsebinsko enako odločita (torej zavrneta predlog). Toliko bolj je to možno, če bo v trenutku njunega odločanja glede upnice obstajala (ne)pravnomočna oprostilna sodba.

dr. Špelca Mežnar
Sodnica

¹ Utemeljen sum je podan, če je stopnja verjetnosti, da je določena oseba storila kaznivo dejanje, večja od verjetnosti, da ga ni storila, pri čemer mora sum temeljiti na konkretnih dejstvih in dokazih. Sodba Vrhovnega sodišča št. XI Ips 45612/2010-237 (XI Ips 58/2010) z dne 22. 7. 2010.

² Glej 8. točko obrazložitve.